

گزارش نظر سنجی انتخابات ریاست جمهوری ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

اشاره:

این اولین گزارش از نظرسنجی‌های روزانه‌ای است که «ایپو» (iPPO) قرار است تا روز انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۶ انجام دهد و نتایج آن را به صورت روزانه در وبسایت خود منتشر کند. «ایپو» (IPPO GROUP, INTERNATIONAL PERSPECTIVES FOR PUBLIC OPINION LLC)، یک شرکت خصوصی است که خدمات مشاوره‌ای و تحلیلی ارائه می‌دهد و در زمینه‌ی مسائل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی پژوهش می‌کند.

ما در «ایپو» بر این باوریم تا با تکیه بر اندازه‌گیری‌های معتبرتر، به درک دقیق‌تری از روندهای جامعه کمک کنیم و از این راه سهمی در شفافیت عرصه‌ی عمومی داشته باشیم. شاید که این گونه تلاش‌ها بتواند فرهنگ پژوهش، و تصمیم‌گیری بر اساس واقعیات را، بهبود ببخشد.

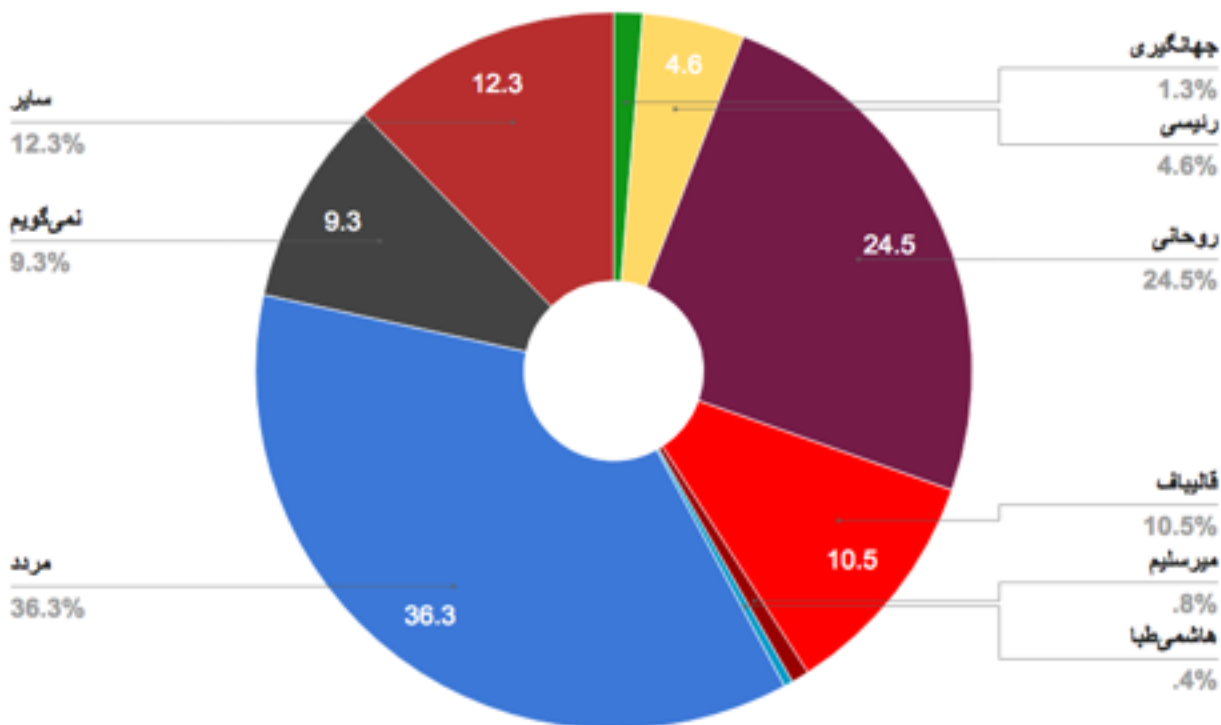
این گزارش فقط دربردارنده بخشی از مهم‌ترین اطلاعات به دست آمده از نظرسنجی است. امیدواریم با نزدیک شدن به روزهای انتخابات، گزارش‌ها از غنای بیشتر برخوردار شود.

رای برای انتخاب رئیس جمهور

حدود ۶۰ درصد از کسانی که می‌گویند: (۱) قطعاً یا احتمالاً، در انتخابات شرکت خواهند کرد: و (۲) به یکی از ۶ نامزد موجود رای می‌دهند؛ حسن روحانی را به عنوان فرد منتخب خود در روزهای اخیر برگزیده‌اند. به عبارت دیگر، اگر انتخابات همین روزها برگزار می‌شد، احتمالاً در دور اول سرنوشت آن مشخص می‌شد. (نمودار بالای صفحه)

در روزهای آینده و با ادامه نظرسنجی‌ها و نزدیک شدن به روز انتخابات بهتر می‌توان در مورد ثبات یا تحول این نتیجه داوری کرد. اکنون حدود ۳۶ درصد از رای‌دهندگان در مورد این که به چه کسی رای خواهند داد به نتیجه قطعی نرسیده‌اند. وزن این عده از رای‌دهندگان بالقوه، می‌تواند یک دوره‌ای شدن انتخابات و نیز ترتیب برتری نامزدها را دگرگون کند. در حال حاضر اگر کل جمعیت در نظر گرفته شود، تنها یک چهارم آنان به روحانی و یک دهم آنان به قالیباف و یک بیستم به رئیسی رای می‌دهند.

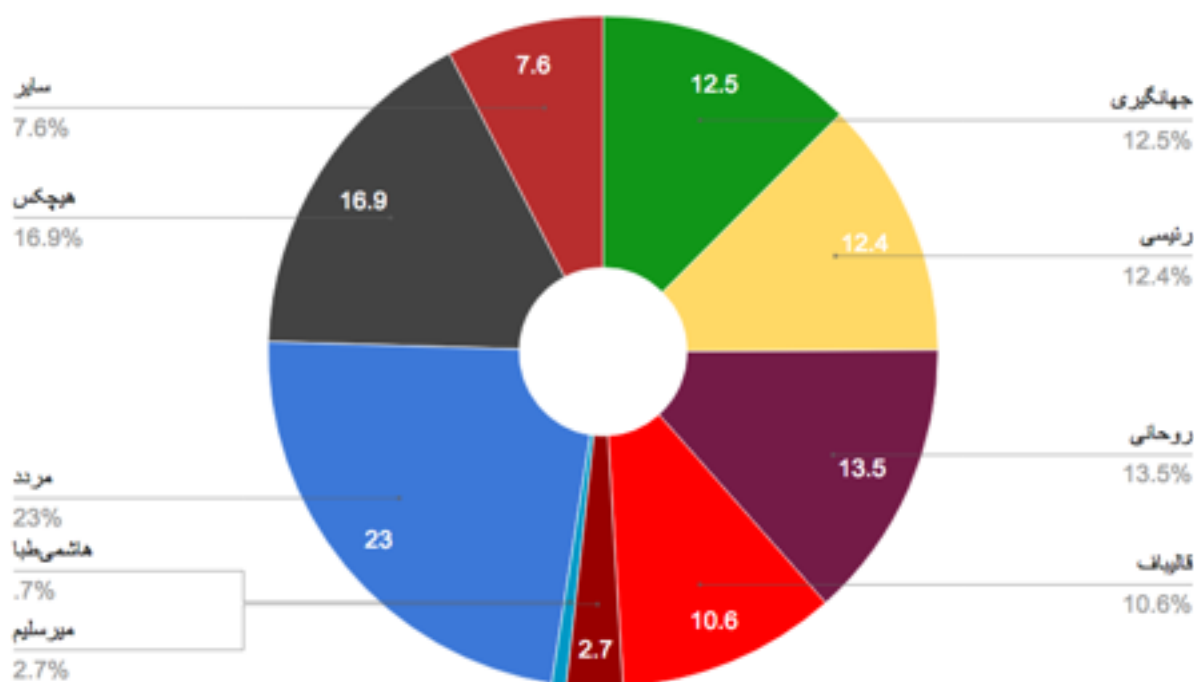
(%) اگر همین امروز انتخابات برگزار می‌شد، شما به چه کسی رای می‌دادید؟

انتخاب دوم پاسخگویان

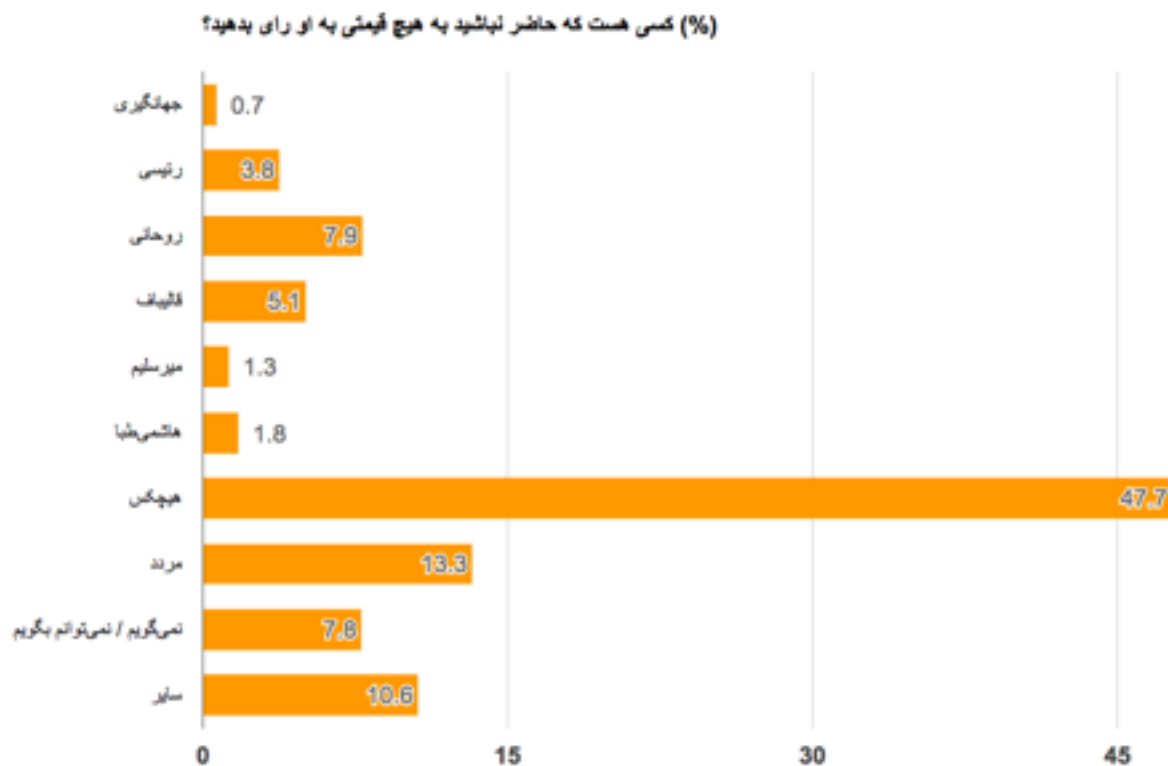
از مردم سوال شده است که اگر تا روز رای‌گیری نظرشان عوض شود، به چه کسی دیگری رای خواهند داد. در پاسخ، ترتیب متفاوتی با اولین انتخاب پاسخگویان مشاهده می‌شود. با این که هنوز از روحانی بیشتر از دیگر نامزدها (با ۱۳ درصد) به عنوان انتخاب دوم یاد می‌شود، اما رتبه بعدی (با حدود ۱۲ درصد) به جهانگیری و رئیسی اختصاص پیدا کرده است. قالیباف، هاشمی طبا و میرسلیم بعد از آنان قرار می‌گیرند. با این همه، هنوز حدود یک چهارم از مردم در انتخاب دوم خود نیز مردد هستند و ۱۷ درصد گویی یا در رای اول خود مصر هستند و یا به هر دلیل انتخاب دومی را اعلام نکرده‌اند.

(%) اگر تا روز رای‌گیری تصمیم شما عوض بشود، به چه کس دیگری ممکن است رای بدهید؟

کاندیدای نامحسوب

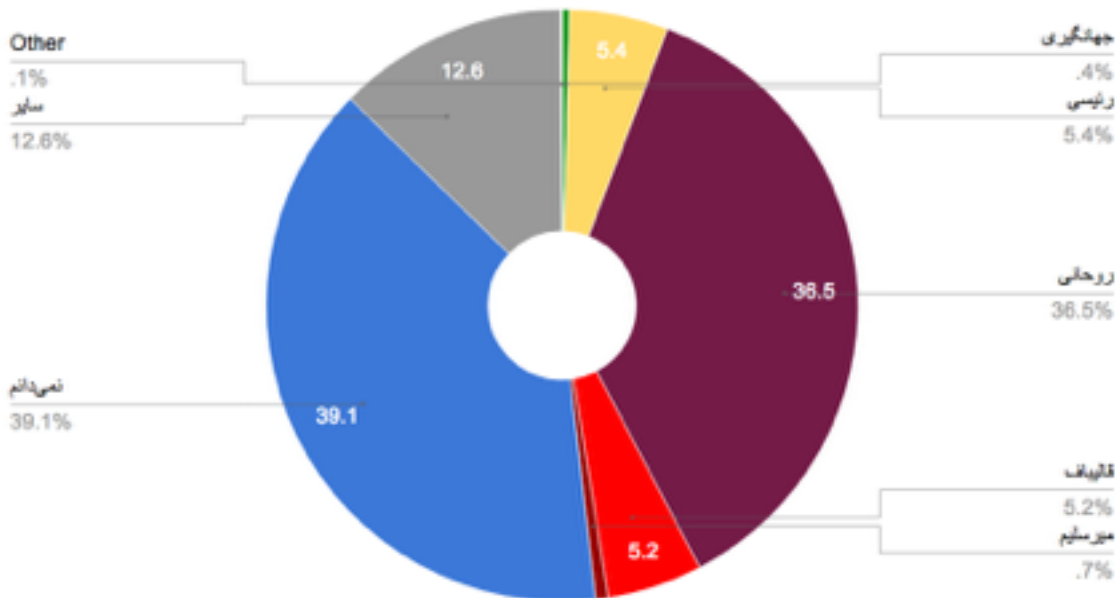
بیشتر مردم از بیان این موضوع خودداری کرده‌اند که بگویند کدامیک از کاندیداهای موجود آن قدر به نظرشان نامطلوب است که به هیچ وجه حاضر به رای دادن به او نیستند. در واقع، نزدیک به ۶۰ درصد از پاسخگویان می‌گویند هیچ کس از نظر آنان آن قدرها نامحسوب نیست یا این که نمی‌توانند یا نمی‌خواهند بگویند که نامزد نامطلوب آنان کیست. رتبه سه نامزد نامحسوب مانند رتبه سه نامزدی است که بیشترین رای را دارند: به ترتیب روحانی (۸ درصد) قالیباف (۵ درصد) و رئیسی (۴ درصد). جهانگیری (با کمتر از یک درصد) پایین‌ترین رتبه عدم محبوبیت را کسب کرده است.

پیش‌بینی نامزد پیروز

فهمیدن این که مردم فکر می‌کنند چه کسی در انتخابات ریاست جمهوری امسال برنده خواهد شد می‌تواند تصویری تصویری از فضای انتخابات و تفاوت گرایش آنان با انتظار و پیش‌بینی‌شان از انتخابات به دست دهد. تصور پاسخگویان از نامزدهای دارای بخت پیروزی در انتخابات پیش رو تفاوت عمده‌ای با تمایل آنان به نامزدها ندارد. در واقع، همان طور که نامزد موردنظرشان برای رای دادن به ترتیب روحانی، قالیباف و رئیسی هستند، پیش‌بینی آنان از نتیجه انتخابات هم از همین ترتیب بهره می‌برد. اما ۴۰ درصد پاسخگویان نیز می‌گویند در این زمینه حدسی نمی‌زنند.

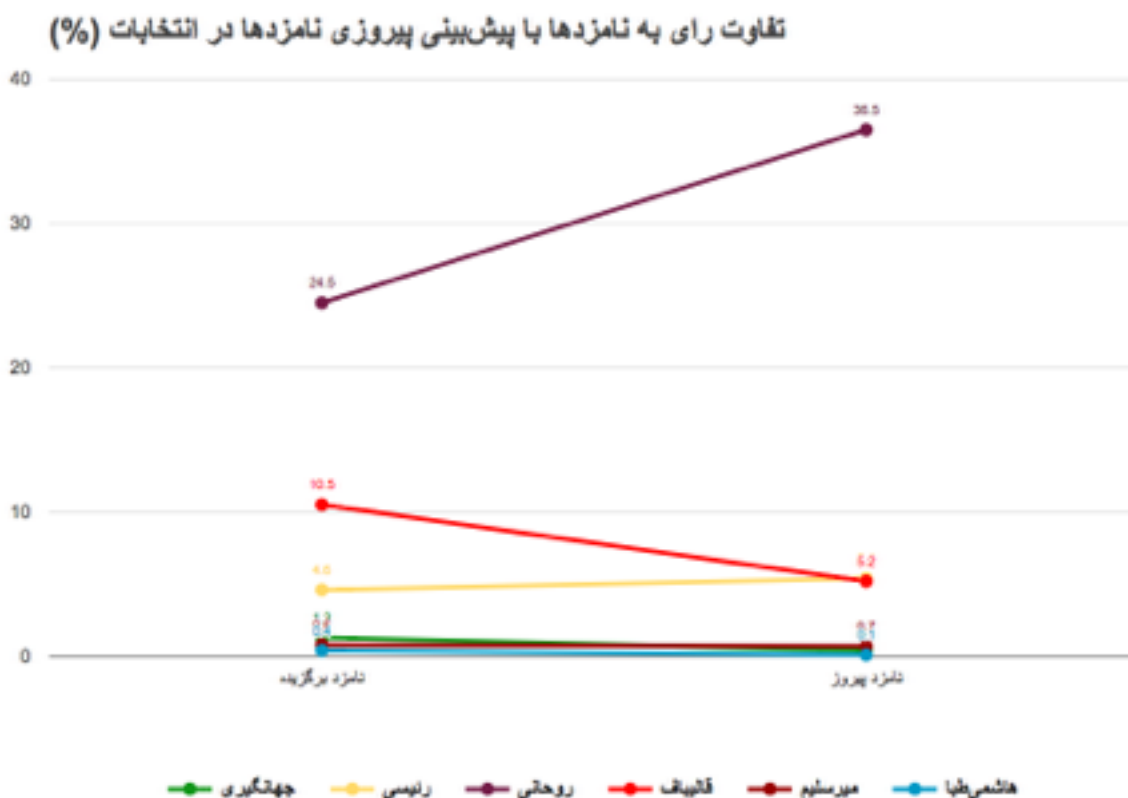
(%) به نظر شما این بار چه کسی در انتخابات برنده می‌شود؟

تفاوت رای به نامزدها با پیش‌بینی پیروزی آن‌ها در انتخابات

نسبت پاسخگویانی که بخت پیروزی روحانی را پیش‌بینی می‌کنند حدود ۴۹ درصد بیشتر از نسبت کسانی است که به او رای می‌دهند. در مقابل، نسبت کسانی که پیروزی قالیباف را پیش‌بینی می‌کنند، حدود ۵۰ درصد کمتر از نسبت کسانی است که به او رای می‌دهند. این میزان در مورد رئیسی تفاوت چندانی محسوسی نشان نمی‌دهد.

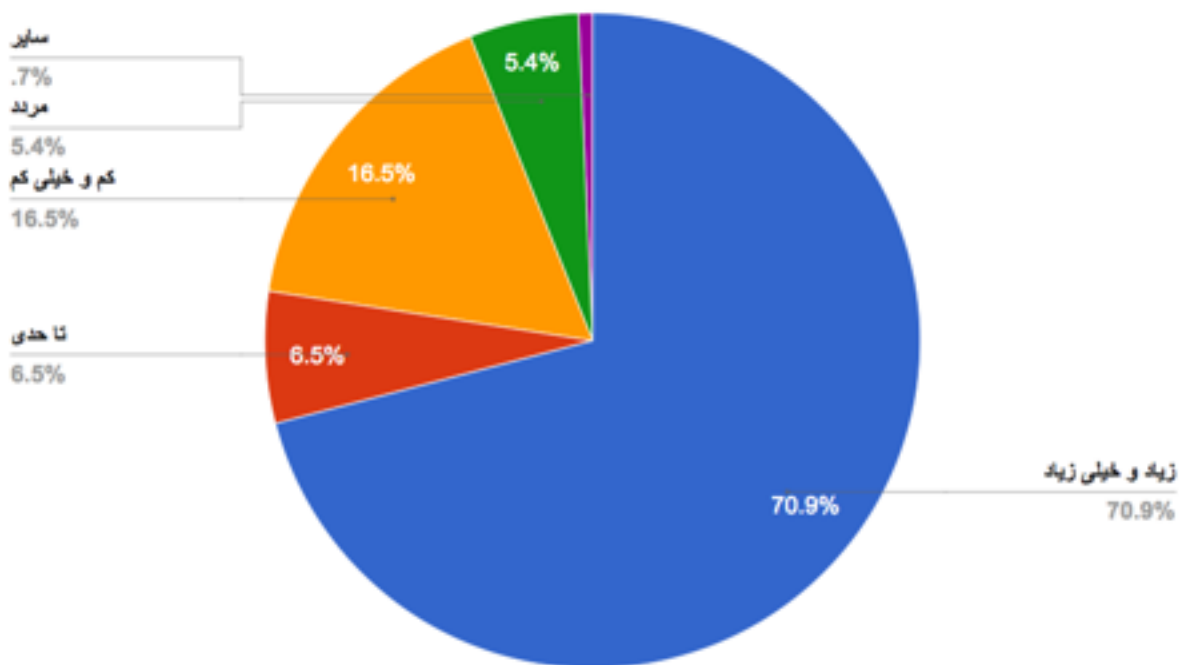
فاصله بین رای‌هایی که خود پاسخگویان به نامزد مورد نظر خود می‌دهند و پیش‌بینی آنان از این که چه کسی در انتخابات پیروز می‌شود در نمودار کناری بهتر مشخص است. از نظر پاسخگویان روحانی بسیار بیش از سایر نامزدها احتمال پیروزی دارد.

مشارکت در انتخابات

حدود ۷۱ درصد پاسخگویان می‌گویند به احتمال زیاد یا خیلی زیاد در انتخابات این دوره ریاست جمهوری شرکت خواهند کرد. در مقابل، ۱۶ درصد می‌گویند احتمال کم یا بسیار کمی وجود دارد که در این انتخابات شرکت کنند. گذشته از ۶ درصد از پاسخگویانی که احتمال شرکت آن‌ها در انتخابات - بیش یا کم - وجود دارد، ۵ درصد نیز در این زمینه به تصمیم مشخصی نرسیده‌اند. باید افزود میزان مشارکت اعلام شده در نظرسنجی‌ها، از جمله نظرسنجی حاضر، لزوماً معادل همان میزان از نسبت شرکت کنندگان در روز انتخابات نیست. در نظرسنجی‌ها، معمولاً میزان «اعلام مشارکت»، بیش از میزان «مشارکت عملی» در روز انتخابات است. تفاوت «مشارکت اعلامی» و «مشارکت عملی» فقط به ایران اختصاص ندارد.

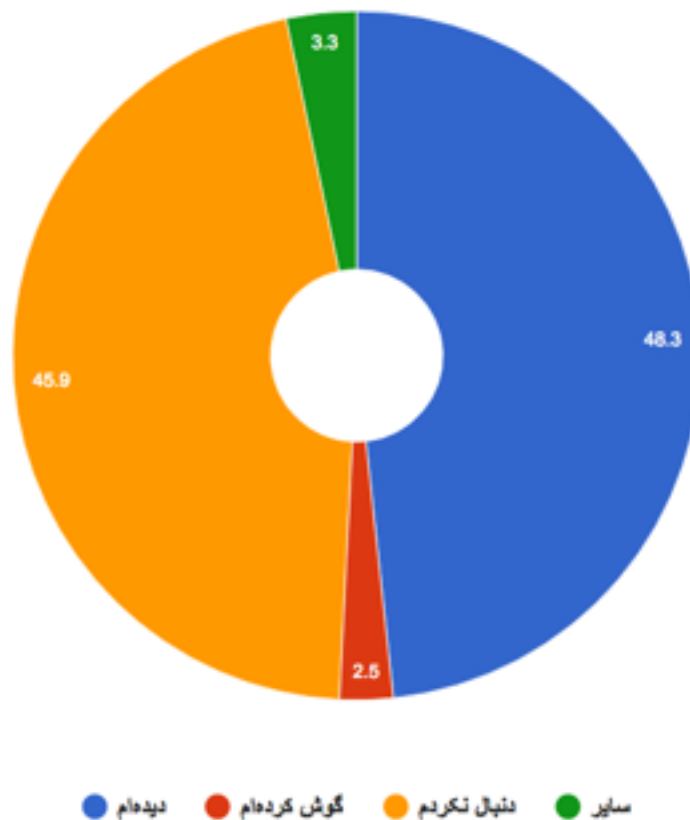
(%) چقدر احتمال دارد شما در انتخابات ریاست جمهوری که این ماه برگزار می‌شود، رای بدهید؟

پیگیری مناظره‌ها

پیگیری مناظره‌ها موضوعی است که پاسخگویان را به دو گروه نسبتاً هم وزن تقسیم می‌کند. حدود نیمی از پاسخگویان می‌گویند مناظره‌های انتخاباتی را دنبال کرده‌اند و نیمی از آنان می‌گویند این مناظره‌ها را تا به حال دنبال نکرده‌اند. ۴۸ درصد از پاسخگویان مناظره‌ها را تماشا کرده‌اند و ۲ درصد از آنان مناظره‌ها را شنیده‌اند.

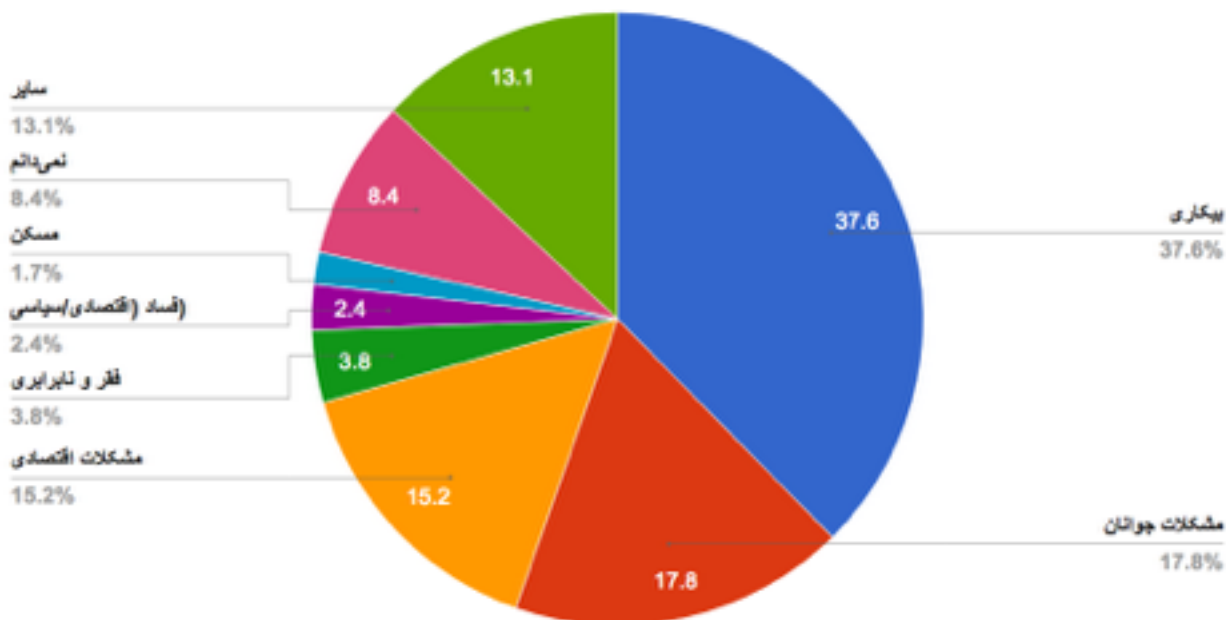
آیا شما مناظره‌های انتخاباتی را نگاه کرده‌اید؟ (%)

مهمترین مشکلات برای حل

اغلب تصور می‌شود مشکلاتی که مردم با آن مواجهند مستقیماً بر روی رای آنها تاثیر می‌گذارد. فارغ از درستی یا نادرستی این گزاره، فهمیدن اولویت مشکلاتی که مردم خودشان می‌گویند با آن روبرو هستند، برای درک اولویت مشکلاتی که یک رئیس جمهور باید به حل آن بپردازد، ارزشمند است. از این رو، از پاسخگویان خواسته شده است بگویند اگر خود ایشان رئیس جمهور می‌شدند، اولین مشکلی که به سراغ حلش می‌رفتند، چه بود. حدود ۳۸ درصد از پاسخگویان به مشکل بیکاری به عنوان اولین مشکل برای حل اشاره کرده‌اند و ۱۸ درصد به مشکلات جوانان. مشکلات اقتصادی (شامل تورم و گرانی) نیز در مرتبه سوم اولویت‌هایی قرار داشته است که پاسخگویان به آن اشاره کرده‌اند. «فساد»، تنها توجه ۲ درصد از مردم را برای حل به خود معطوف کرده است.

اگر شما رئیس جمهور می‌شدید اولین مشکلی که برطرف می‌کردید، چه مشکلی بود؟ (%)

● روش پیمایش:

- ❖ این پیمایش به شیوه چرخشی چهار روزه در سطح ملی در فاصله روزهای ۱۴ تا ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶ انجام شده است.
- ❖ مصاحبه‌ها به صورت تلفنی با ۱۰۰۰ نفر از ایرانیان ۱۸ سال و مسن‌تر ساکن ایران صورت گرفته است که به صورت تصادفی انتخاب شده‌اند.
- ❖ مصاحبه‌ها توسط پرسشگران فارسی زبان در طول ساعات روز انجام شده است.
- ❖ مصاحبه‌گران به صورت عمومی برای پرسشگری و به صورت اختصاصی برای هر پیمایش آموزش دیده و در صورت موفقیت در آزمون مصاحبه‌گری، برای پرسشگری انتخاب شده‌اند.
- ❖ هر مصاحبه بر حسب میزان اعتماد و صداقت پاسخگویان، توسط پرسشگر و ناظر پرسشگری ارزیابی و نمره داده شده است. پاسخگویانی که نمره اعتماد یا صداقت آن‌ها «خیلی کم» تشخیص داده شده، از نمونه کنار گذاشته شده‌اند.
- ❖ طرح نمونه‌گیری، نمونه‌گیری نسبتی دو مرحله‌ای بر حسب سهم اپراتورهای مختلف در بازار تلفن و سپس به صورت تصادفی ساده بوده است.
- ❖ نمونه با توجه به اطلاعات قابل دسترسیِ آخرین سرشماری ملی (۱۳۹۰) بر حسب جنسیت، گروه سنی و محل اقامت (شهری/روستایی) وزن داده شده است.
- ❖ نتایج به دست آمده از این پیمایش را با فرض بیشترین واریانس، با اطمینان ۹۵٪ و با حاشیه‌ی خطای $\pm 3/10$ تا $\pm 3/90$ (بر حسب تعداد پاسخ‌ها به هر سوال) می‌توان به کل جمعیت تعمیم داد.